

RAFELS VAN RIO

Rafels

Gijs Wanders

van Rio

LEMNISCAAT ROTTERDAM

Een deel van de opbrengst van dit boek gaat naar
de IBISS Foundation van Nanko van Buuren.

WWW.IBISS.INFO

© 2014 Gijs Wanders

Omslagontwerp: Marc Suvaal, Lemniscaat

© achtergrond omslagbeeld: *Rio*, Fernando Volken Togni

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48,

3062 HL Rotterdam, 2014

ISBN 978 90 4770 672 4

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar
gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband
of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toe-
stemming van de uitgever.

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en
verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waar-
door onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.*

*Voor Nanko en de inwoners van Rio de Janeiro,
die mij hebben gevoed met verhalen die ik nooit had
kunnen verzinnen.*

PROLOOG

De muziek is opgehouden en de kleurrijke dansers en vrolijke muzikanten verdwijnen van het veld. Het stadion kolkt van enthousiasme. Het publiek op de tribunes heeft genoten van het spektakel, net als ongetwijfeld de honderden miljoenen kijkers over de hele wereld.

Alle ogen zijn nu gericht op de beker die wordt binnengedragen door de aanvoerder van Spanje, de ploeg die zich de afgelopen vier jaar wereldkampioen mocht noemen. De voetballer, strak in het pak, geniet zichtbaar van zijn taak.

Aan de rand van het veld houdt hij stil. Onder luid gejuich toont hij de bokaal naar alle richtingen en plaatst hem vervolgens op een sokkel die op de grasmat is neergezet. Wie mag de beker de komende vier jaar mee naar huis nemen? Wie wordt de nieuwe wereldkampioen?

Een golf van geluid zwelt aan als de stadionspeaker de beide finalisten aankondigt. Elk moment kunnen ze het veld betreden. De supporters willen hun helden wel uit de catacomben schreeuwen.

Opeens doven de stadionlichten en gaan ook de schermen op zwart. Het wordt aardedonker in de voetbaltempel. Het daverende lawaai van de trommelaars verstomt en de spreekkoren ebben weg. Wat is er aan de hand? Waarom zwijgt de speaker?

Op het moment dat de onrust dreigt om te slaan in paniek komen de lichtmasten weer tot leven. Een zucht van opluchting gaat door het stadion. Ook de beveiligers kunnen opgelucht ademhalen: alle bobo's en hoogwaardigheidsbekleders zitten nog op hun plek.

Alleen aan de rand van het veld heerst nervositeit. Officials lopen druk te gebaren, cameramensen dringen zich op. Dan krijgt ook het publiek door wat er is gebeurd. Mensen wijzen en slaan hun hand voor de mond. De witte sokkel aan de rand van het veld is leeg. De wereldbeker is verdwenen...

Enkele weken eerder

Eerst is er vuurwerk, even later gevolgd door het ratelen van wapens. Julia Santos holt naar het raam. Het zijn geen vreugdeschoten, en er worden op dit tijdstip ook geen nieuwe wapens getest door de *soldados*. Dat gebeurt alleen 's nachts. Nee, dit is het geluid van oorlog.

Ze rukt aan het raam, maar krijgt het niet open. Vergeefs sjort ze aan de hendel. Dingen die moeten gebeuren, ze leert het nooit. Ze zal Orlando vragen het te repareren. Haar broer heeft twee rechterhanden. Hij kan alles.

Het veldje aan de overzijde van de straat ligt er verlaten bij, een voetbal treurig op de zanderige vlakte, ingedeukt, lek geschopt. Waar zijn de jongens? Ze zouden een balletje gaan trappen, heeft Hiago gezegd.

Julia drukt haar gezicht tegen het glas en kijkt naar links. Uit die richting komen de schoten, de enige toegang tot de wijk. *Waarom komt hij niet naar huis?*

Ineens grijpt de angst haar bij de keel en ze begint oncontroleerbaar te beven. Ze grijpt zich vast aan de deurpost en haalt een paar keer diep adem. *Laat hem in godsnaam niets overkomen.* Hiago is dan wel niet haar eigen kind, ze beschouwt hem als haar zoon.

De schotenwisselingen worden feller. Winkeliers laten hun rolluiken neer. Een taxichauffeur probeert zijn busje te keren en botst tegen de hoge stoepranden. In

de blik van de passagiers ziet ze haar eigen angst weer spiegeld.

Ze moet nu rustig blijven. Misschien is hij bij Orlando. Ze pakt haar mobiele telefoon en zoekt het nummer van haar broer. Bij hem is Hiago veilig, ook al ligt zijn eet-huisje recht tegenover een uitkijkpost van de soldados.

Julia klampt zich vast aan de gedachte dat haar broer niet snel in paniek raakt. Hij zal de deuren op tijd vergrendelen en zijn klanten naar achteren dirigeren.

Ze laat de telefoon net zo lang overgaan tot ze Orlando's stem hoort, die haar vertelt dat ze een boodschap kan achterlaten. Van frustratie gooit ze het mobieltje op de bank en ze slaat haar handen voor haar gezicht.

Waarom heeft ze hem naar buiten laten gaan? De hele dag al had ze het gevoel dat er iets stond te gebeuren. Er hing een nerveuze sfeer in de wijk, soldados reden af en aan op hun motoren. Misschien waren ze zich aan het voorbereiden op een confrontatie.

Buiten dwarrelt een verdwaalde vlieger over het wegdek. Een groepje ouders haast zich naar het buurthuis naast het voetbalveld. Misschien is Hiago daar wel naar toe gegaan. Hij speelt er vaak tafelvoetbal.

Hiago heeft talent voor sport, heeft een vrijwilliger van het buurthuis laatst gezegd. De jongen deed alsof hij het niet hoorde. Het is een bijzonder joch, dat ziet Julia elke dag. Een stille jongen, eigenlijk te serieus voor zijn leeftijd.

Ze moet het buurthuis bellen.

Een knalgele motor scheurt haar huis voorbij. Op het zadel zitten drie soldados dicht tegen elkaar. Een van hen is Fabio, de zoon van haar beste vriendin Daniela. Een geweer bungelt over zijn schouder en onder de rand van zijn

bermuda zit een pistool geklemd. Ook de beide anderen zijn gewapend.

De motor duikt de steeg naast het buurthuis in. Het is een plek waar soldados met stoere verhalen kinderen ronselen die geen benul hebben van de risico's. Haar grootste angst is dat ze op een dag Hiago een wapen geven.

In het buurthuis neemt meteen iemand op. Nee, Hiago hebben ze niet gezien. Ze zouden hem direct naar huis hebben gestuurd. Radeloos gaat Julia op de bank zitten en staart voor zich uit. De gedachten razen door haar hoofd. De rondvliegende kogels, het gevaar...

Wanhopig probeert ze zichzelf gerust te stellen. Misschien zit Hiago gewoon veilig ergens binnen.

Nee.

Haar ongerustheid wint het van de angst. Julia besluit de straat op te gaan.

Ze rent naar de overkant en holt het steegje in. Haar intuïtie heeft haar niet in de steek gelaten. Aan het eind van de steeg staat Hiago met zijn voetbalvrienden, ingesloten door de motor. Ze lijken zich weinig aan te trekken van de schoten en ontploffingen verderop.

Terwijl ze zich langs de motor wringt, wisselt Julia een korte blik met Fabio. Ze heeft nog op hem gepast toen hij klein was. Als jongetje was hij de knuffel van de wijk, nu zijn veel mensen bang voor hem. Zij niet.

Ze gebaart naar de jongens. 'Laat hen met rust.'

Fabio strijkt met zijn hand door zijn haar. Hij wil iets zeggen maar Julia kapt hem af. 'Naar binnen jullie. Wegwezen hier!' Ze duwt de jongens in de richting van het buurthuis. 'Opschieten!'

De ontploffingen volgen elkaar nu in rap tempo op en het geluid van helikopters weerkaatst tegen de heuvel.

Fabio en zijn maten worden ook onrustig. Gehaast keren ze hun motor. 'Vuile teef!' roept een van hen.

Julia doet alsof ze het niet hoort en priemt haar vinger in Fabio's richting. 'Val hem niet meer lastig, jongen. Vanaf nu blijf je uit zijn buurt!' Ze pakt Hiago bij de arm. 'Kom mee, snel.'

In de straat waar ze wonen houdt ze in. De voordeur van haar huis staat op een kier. Ze werpt een blik in de richting vanwaar geschoten wordt.

De eerste gepantserde politiewagen komt langzaam aangereden. Machinegeweren steken uit de geschutskoepel, klaar om elke aanval meteen te beantwoorden. Gewapende mannen zoeken dekking achter het gevaarte. Met hun wapens in de aanslag sluipen ze de wijk binnen.

'Steek je armen in de lucht,' commandeert Julia. Ze kent de politie, ze weet hoe snel er wordt geschoten. Ze moeten hen duidelijk maken dat ze niks kwaads in de zin hebben.

De jongen gehoorzaamt meteen. Maar op het moment dat hij zijn handen in de lucht steekt, glijdt het voetbalpompje dat hij in zijn hand houdt tussen zijn vingers vandaan en klettert op het wegdek.

Julia schrikt. 'Doorlopen, Hiago! Laat liggen dat ding. Niet omkijken.'

Hiago negeert haar waarschuwing. Het pompje was een cadeau van Orlando. Hij keert om en grijpt naar de grond.

Meteen klinkt er geschreeuw. Een van de politiemannen knielt op het wegdek en brengt zijn geweer in de aanslag.

Julia's hart slaat over. In een reflex duwt ze Hiago tegen de grond en schermt hem af met haar lichaam. Ze sluit haar ogen en wacht op het eerste schot. *God wees genadig*, prevelt ze.

Er klinkt een salvo. Een kogel suist langs haar hoofd. De tweede is raak. Ze voelt hoe die haar lichaam treft. Julia schreeuwt, niet van pijn maar van angst. *Als ze Hiago maar niet geraakt hebben.*

Zoals de dag begon

Het is kwart voor zes in de ochtend als zijn mobiele telefoon overgaat. Gedesoriënteerd, zwevend tussen slapen en ontwaken, kijkt Renato Lima om zich heen. Wat doet hij in zijn woonkamer, rechtop in zijn stoel, zijn uniform nog aan? Zijn mond is droog, de smaak weeïg.

Zijn oog valt op de salontafel voor hem. Lege bierflessen. Hij had het kunnen weten. Op momenten als dit zou hij het drinken voorgoed willen afzweren.

Hij haalt zijn mobiel tevoorschijn en herkent het nummer van zijn werk. Hopelijk vragen ze hem niet een dienst over te nemen.

'Renato Lima.'

'Kom meteen naar het bureau,' zegt een stem aan de andere kant van de lijn. Het is duidelijk geen verzoek.

'Nu, bedoel je?'

'Ja, meteen.'

'Wat is er aan de hand?'

Geen reactie. De verbinding wordt verbroken.

Lima is op slag wakker. Hij stopt het mobieltje in zijn broekzak en haast zich naar de badkamer. Vermoedelijk wordt hij opgeroepen voor een geheime operatie, daarover praat je niet door de telefoon.

In de badkamer schrikt hij van zijn eigen spiegelbeeld. Hij ziet eruit als een geest. Een kop vol kreukels, de

mondhoeken naar beneden. Hij lijkt wel tien jaar ouder.

Hij houdt zijn gezicht onder de kraan en voelt hoe het leven langzaam in hem terugkeert. Hij neemt twee aspirines en mijdt de spiegel als hij zijn tanden poetst.

In de keukenla zoekt hij naar een pen om voor zijn vrouw een briefje achter te laten. Ooit waren ze verliefd, nu zijn ze weinig meer dan huisgenoten. Toch gaat hij de deur niet uit zonder afscheid te nemen, al is het op papier. Hij heeft een gevaarlijk beroep en werkt in een stad met schokkende moordcijfers. Zijn leven kan zomaar afgelopen zijn.

Zonder lawaai te maken ruimt hij de bierflessen op en zet ze op de patio. De schrale damp die opstijgt maakt hem misselijk. Hij kijkt naar de hemel en zuigt de frisse ochtendlucht in zijn longen.

Op weg naar de voordeur glijdt Renato's blik over de ingelijste foto's op de plank langs de muur. Hij wordt getroffen door de blik van zijn zoon. David kijkt hem aan. Zijn houding is stoer, maar onder zijn golvende hardos vertellen zijn ogen iets anders.

De stem van zijn zoon zal nooit meer door het huis klinken. Nooit zal David ouder worden dan op deze foto. Elke keer als dat tot Renato doordringt maakt een ondraaglijk gevoel van gemis en machteloosheid zich van hem meester.

Hij raakt de foto aan en voelt de razernij in zich opkomen. 'Ik zal het ze betaald zetten, jongen,' fluistert hij.

Iets meer dan een halfuur later, om halfzeven in de ochtend, spreekt commandant Nicolas Silva een volle zaal

met politiemensen toe. Hij informeert hen over een inval in een van de gevaarlijkste favela's van de stad.

Op een groot scherm wordt een overzichtsfoto van de wijk geprojecteerd, genomen vanuit de lucht. Er wonen ruim honderdduizend mensen.

Met kalme stem geeft de politiechef uitleg. Af en toe houdt hij stil om de ernst van zijn woorden te benadrukken. Het doel van de operatie is het uitschakelen van de drugsbende van Alfonso Reiss, die de favela al jaren terroriseert.

Renato Lima luistert met een bekertje koffie in de hand. Op het grote scherm ziet hij een warboel van huisjes en steegjes. Ambtenaren durven zich niet te laten zien in de favela, daarom houdt niemand zich aan bouwregels en zijn de straten nooit in kaart gebracht.

Commandant Silva rekt op veel tegenstand. Informanten uit de favela spreken van vierduizend soldados. Om zijn woorden kracht bij te zetten laat hij beelden zien van het schiettuig waarover ze beschikken: van kalasjnikovs tot bazooka's waarmee zelfs tanks kunnen worden uitgeschakeld.

'Wees ook op jullie hoede voor kinderen,' waarschuwt hij. 'Er lopen jochies van acht jaar rond met pistolen, en handgranaten om onder onze voertuigen te rollen.'

Buiten trekt de hemel open en door de hoge ramen valt het zonlicht naar binnen.

'Hoe voorkomen we dat Reiss opnieuw ontsnapt?' vraagt een van de agenten.

'Dat laten we niet gebeuren,' antwoordt commandant Silva vastberaden. 'We beschikken dit keer over zeer waardevolle informatie. Reiss zit in de val, geloof mij maar.'

Renato Lima is minder overtuigd dat het goed komt.

Iedereen weet hoe moeilijk Reiss te pakken is. En de bewoners van de favela zijn stuk voor stuk op zijn hand. Niemand, echt niemand is er te vertrouwen.

Commandant Silva legt uit dat de autoriteiten onder druk staan. Binnenkort begint het wereldkampioenschap voetbal en de onrust groeit met de dag. De laatste weken heeft de bende van Reiss hotels aangevallen en toeristen de stuipen op het lijf gejaagd met gijzelingen en berovingen. Buitenlandse media vragen zich af of de veiligheid van het toernooi nog wel gegarandeerd is. 'Dus ik reken op jullie,' zegt Silva. 'We kunnen ons vandaag geen nederlaag permitteren.'

De commandant keert zich weer naar het scherm en laat opnames zien van een groot blauw huis, de hoge muren begroeid met klimop. De woning is gebouwd in een rechthoek, boven op een heuvel. Op het dak zijn duidelijk bewakers te zien.

'Dit is zijn schuilplaats,' gaat hij verder. Op zijn gezicht verschijnt een flauwe glimlach. 'Daar zijn we honderd procent zeker van.'

Renato hoopt dat hij erbij is als ze de schuilplaats binnenvallen. Hij zou Reiss maar al te graag in de loop van zijn geweer laten kijken.

Het is alsof de commandant zijn gedachten leest. 'Ik verlang maximale inzet van jullie,' zegt hij, 'maar haal het niet in je hoofd om in het rond te schieten. Als we het gezag in de favela willen herstellen, hebben we de bewoners nodig. Dus ik wil geen onnodige burgerslachtoffers.' Indringend kijkt hij de zaal rond.

Dan is de briefing voorbij. Commandant Silva klapt in zijn handen. 'Tijd voor actie, mannen. Vandaag laten we de wereld zien wie hier de baas is!'

Eenmaal in de buurt van de favela verlaten Renato Lima en honderden zwaarbewapende agenten de politiebussen. De bewoners gluren door de spleten van hun huizen. *Een vijandige wereld*, denkt Renato. Hij klemt zijn vingers om het wapen aan zijn riem.

De politiemannen stellen zich op in lange rijen. De bussen maken plaats voor pantserwagens. Een enkele nieuwsgierige wordt op afstand gehouden, de meeste mensen zoeken een veilig heenkomen.

De colonne komt in beweging. Dekking zoekend achter de gepantserde voertuigen gaan ze de hoek om, hun geweer in de aanslag. De toegang tot de wijk bevindt zich recht voor hen.

De favela ziet er vredig uit. Vogels zweven loom door de lucht. Op straat is geen levende ziel te bekennen, vreemd voor dit uur van de dag. De rust is onheilspellend.

De agenten beseffen hoe kwetsbaar ze zijn. Ze zijn vast al ontdekt door de soldados op de uitkijkposten. Vermoedelijk lopen ze in het vizier van onzichtbare schutters. Het wachten is op het eerste schot.

Dan wordt de stilte verbroken door oorverdovende knallen. Met vuurwerk wordt alarm geslagen in de wijk. Op meerdere plaatsen verschijnen rooklierten in de lucht. Het geknetter van gewerschoten volgt snel. De soldados hebben zich verschanst bij de ingang van de wijk, hun kogels boren zich in de muren van de huizen en ketsen af op de pantserwagens.

De behoedzaam naderende politiemannen schieten sporadisch terug. Ze laten vooral de boordschutters in de pantservoertuigen hun werk doen. Die ratelen een spervuur van kogels de wijk in.

Ook vanuit de lucht komt er steun. Met zwaar geronkscheren twee helikopters laag over. Mannen met bivakmutsen hangen buitenboord, hun laarzen op de stalen beugels. Ze schieten met mitrailleurs en gooien handgranaten naar beneden.

Binnen een kwartier is de strijd bij de ingang van de favela beslist, maar de agenten weten dat het gevaar niet over is. Voor hen ligt een labyrint van kronkelige straten, stenen trappen en smalle steegjes. Vertrouwd terrein voor de vijand, voor hen een mijnenveld. Renato passeert de lichamen van enkele gedode soldados en moet de neiging onderdrukken ze een trap te geven.

Nu de eerste verzetshaard is opgeruimd trekt de colonne verder de favela in. De helikopters cirkelen in de verte, klaar om luchtsteun te geven.

De hoofdstraat is verlaten en ook de steegjes die ze links en rechts passeren zijn uitgestorven. Tussen de huizen, die krap een meter van elkaar gescheiden zijn, hangt wasgoed te drogen.

Lima bevindt zich in de voorste linie. De andere troepen hebben strategische posities ingenomen. Zodra Reiss is uitgeschakeld, wordt de wijk direct uitgekamd op zoek naar wapens en drugs.

Maar zover is het nog niet. Renato vraagt zich af waar de vierduizend soldados zijn gebleven. Hij blikt opzij naar zijn collega's en ziet dat zij er ook niet gerust op zijn. Worden ze verderop in een hinderlaag gelokt en breekt straks alsnog de oorlog uit?

Na een flauwe bocht ziet hij in de verte opeens twee mensen rennen, een vrouw en een jongen. Even houden ze in en kijken in zijn richting. Ze weten dat ze zijn ontdekt en steken hun armen in de lucht.

Dan laat de jongen iets vallen. Lima kan niet zien wat het is.

Wanneer de jongen zich omdraait en naar de grond duikt, gaan onmiddellijk alle alarmbellen bij hem af. Hij denkt aan de waarschuwing van zijn commandant. *Wees op je hoede voor kinderen.*

Wat heeft de jongen in zijn hand? Het lijkt op een wapen. Lima knielt op het wegdek en brengt zijn geweer in de aanslag. De jongen mag geen kans krijgen om te schieten. Hij probeert te richten, maar zijn hand beeft. Met kracht omklemt hij zijn geweer. Zelfs zijn arm begint te trillen.

Hij dwingt zichzelf tot rust te komen, maar het zweet breekt hem aan alle kanten uit. Zijn blik wordt wazig. *Hij mag nu niet falen.*

Een agent duikt naast hem op en grijpt zijn pols.

Lima kijkt hem niet-begrijpend aan. Waarom willen ze hem tegenhouden? *Ze hebben zijn zoon vermoord. Hij heeft alle recht om te schieten.*

Zijn collega probeert nog zijn geweer naar de grond te drukken, maar het is tevergeefs.

Renato Lima heeft de trekker al overgehaald. Een salvo eechoot door de straat, gevolgd door een hartverscheurende schreeuw.

HOOFDSTUK 3

Hiago zit op de rand van het bed en kijkt naar Julia. Haar gezicht is zo bleek als haar kussen. Even opent ze haar ogen en kijkt hem aan, een flauwe glimlach op haar gezicht. Ze knijpt hem in zijn hand.

In de ziekenzaal heerst een diepe rust. De meeste patiënten slapen, de rest staart voor zich uit. De verpleegster is even weggelopen om een plek te regelen waar Hiago de nacht kan doorbrengen.

Al snel keert ze terug. 'Je zult je een beetje moeten behelpen,' zegt ze. 'Op de eerste verdieping is een wachtkamer die nauwelijks wordt gebruikt. Ik heb wat spulletjes voor je klaargelegd.' Ze houdt hem een dienblad voor. 'Je zult wel honger hebben.'

Dankbaar kijkt hij haar aan. Er zijn heel wat uren verstreken sinds ze in het ziekenhuis zijn aangekomen.

De zuster knikt naar Julia, die weer wegglijdt in een diepe slaap. 'Rust is het beste medicijn. Ze heeft veel bloed verloren.'

'Wordt ze weer beter?' vraagt hij.

De zuster glimlacht. 'Je twijfels zijn moeilijk weg te nemen, hè? Maak je geen zorgen. Volgens de dokter is ze snel weer de oude.' Ze loopt met het dienblad naar een tafel in de hoek van de zaal. 'Ga hier maar zitten. Dat eet wat makkelijker.'

Hiago knikt. Ineens voelt hij hoe hongerig hij is. Hij gaat zitten en moet zich inhouden zijn maaltijd niet in één keer naar binnen te schrokken.

Als hij klaar is, lopen ze samen naar zijn slaapplek. Het geklik van zuster Beatriz' hakken galmt door de gang.

'Gaat het een beetje met je?' vraagt ze.

'Ja hoor.'

'Echt?'

Argwanend kijkt hij de zuster aan.

'Ik bedoel, ben je een beetje over de schrik heen?' zegt ze.

Hij knikt.

'Al het geweld,' verzucht ze. 'Vreselijk. Ik ben zelf ook in een favela opgegroeid, ik weet hoe het is om elke dag bang te zijn. En de politie is geen haar beter dan de criminelen. Waarom vechten ze hun oorlog niet ergens anders uit?'

Hiago zwijgt en loopt achter haar aan de trap op.

Hij voelt zich op zijn gemak bij zuster Beatriz. Eerder die middag, toen Julia naar de operatiekamer werd gebracht en hij alleen achterbleef, was ze bij hem komen zitten. Ze had geprobeerd hem een beetje te kalmeren en bood hem een flesje frisdrank aan.

'Is er nog iemand die we moeten waarschuwen?' vroeg ze.

'Haar broer misschien, Orlando,' antwoordde Hiago. 'Maar we weten niet waar hij is.'

Zuster Beatriz was een tijdje bij hem blijven zitten. Daarna ging ze weer aan het werk, maar ze had hem steeds in de gaten gehouden. In haar pauze kwam ze hem een ijsje brengen.

Tijdens de operatie doolde Hiago door de gangen van

het ziekenhuis. Soms ging hij even naar buiten, de straat op. Of naar de achterzijde van het ziekenhuis, waar in de tuin een klein kapelletje stond. Maar er was niets te beleven, dus liep hij weer naar binnen.

Mensen kwamen en gingen, zieken en families, kinderen blèrden en geregeld kwam er een brancard voorbij. Het wachten leek uren te duren. Net toen hij dacht dat ze hem waren vergeten, kwam zuster Beatriz hem halen. Hij mocht Julia heel even zien.

Julia sliep. Ze was verbonden met apparaten die allemaal vreemde geluiden maakten. Overal liepen slangen. De zuster vertelde dat er twee kogels waren verwijderd, maar die hadden geen al te grote schade aangericht.

Heel even was Julia bij kennis geweest. 'Hiago,' fluisterde ze, en ze was meteen weer in slaap gevallen.

'Dit is vannacht je slaappleats,' zegt zuster Beatriz terwijl ze de deur naar de wachtkamer opent. Ze heeft iets van zijn moeder, vindt Hiago. Vooral als ze lacht, dan heeft ze dezelfde kuiltjes in haar wangen.

Ze kijkt op haar horloge. Het is inmiddels tien uur geweest, haar dienst zit erop. Misschien kan ze haar man nog even zien. Hij gaat vroeg slapen, want hij is buschauffeur en zijn dienst begint al om halfzes in de ochtend.

'Tot morgen, als God het wil,' zegt ze. Ze maakt aanstalten om te vertrekken.

'Hoe lang moet Julia blijven?' vraagt Hiago.

'Dat bepaalt de arts. Het is belangrijk dat ze eerst op krachten komt.'

Zuster Beatriz maakt een verontschuldigend gebaar. 'Jij kunt hier niet te lang blijven. Wat we doen is tegen de regels. Bovendien verveel je je hier alleen maar.'

Ze heeft gelijk, denkt hij. Maar teruggaan is riskant. De politie zal nog in de wijk zijn.

‘En je moet ook naar school, denk ik?’

Hij haalt zijn schouders op.

De zuster kijkt hem geamuseerd aan. ‘Volgens mij ben jij geen jongen die mensen de oren van het hoofd kletst. Of heb ik het mis?’

Hij voelt dat hij begint te blozen.

‘Heb je een mobiel bij je?’

Hiago vist een telefoon uit zijn broekzak. ‘Deze, van Julia.’

‘Bel haar broer morgen zodra je wakker bent,’ zegt ze. ‘Je zult nu wel omvallen van de slaap. Ik hoop dat je alles wat er vandaag gebeurd is een beetje uit je hoofd kunt zetten.’ Opnieuw kijkt ze op haar horloge. ‘En nu laat ik je alleen.’

‘Zuster?’

Ze draait zich om.

‘Bedankt dat ik hier mag blijven vannacht.’

Niet nodig, gebaart ze.

Zodra ze is vertrokken installeert Hiago zich op een houten bankje langs de muur. De zuster heeft er de matras van een brancard op gelegd. Hij gaat liggen en staart naar het plafond, waar de verf op meerdere plekken begint te bladderen.

Zijn gedachten gaan terug naar de schietpartij van vanochtend. Julia heeft de kogels voor hem opgevangen. Als ze hem niet tegen de grond had gewerkt, was hij misschien wel dood geweest. Haar gil eechoot in zijn hoofd.

Toen Julia haar bewustzijn verloor, was hij op straat blijven liggen. Het kwam niet in hem op zichzelf of Julia in veiligheid te brengen. Hij wachtte tot ze ook hem

zouden raken. Misschien had hij dat niet eens erg gevonden.

Politie mannen waren bij hen komen staan. Hij zag hun laarzen, liggend op zijn buik. Even had hij omhooggekeken, recht in de loop van hun geweren.

Een politie man was door zijn knieën gegaan en had zijn hand op Julia's hals gelegd. Ze was nog in leven.

Toen Julia de ambulance in werd gedragen was de eigenaar van de motortaxi's op hem afgekomen. Zijn standplaats is vlak bij het eethuisje van Orlando.

De man vertelde dat Julia's broer door de politie was afgetuigd. Hij begreep er niets van. Waarom moest Orlando mee? Hij heeft geen mens kwaad gedaan en met de bende van Reiss heeft hij helemaal niets te maken.

In het ziekenhuis had Hiago geprobeerd Orlando te bellen, maar hij was niet bereikbaar. Hij kon zelfs geen bericht achterlaten.

Hiago maakt zich zorgen. Waar zou Orlando zijn? Is hij in gevaar? Wat kan hij doen? Julia is veel te zwak om te helpen en met de zuster durft hij er niet over te praten. Ze zou misschien zeggen dat hij naar de politie moet gaan.

Hiago schudt zijn hoofd. *Dat nooit.*

Als hij Julia kwijtraakt, heeft hij niemand meer. In dit verlaten deel van het ziekenhuis, waar de geluiden van het ziekenhuis nauwelijks doorklinken, dringt die gedachte ineens in alle hevigheid tot hem door. Wat moet hij dan? Hij weet hoe het is om op straat te leven, zonder familie, zonder ook maar iemand in de buurt die om je geeft.

Hij slikt zijn tranen weg en laat zijn ogen door de wachtkamer glijden. De getraliede ramen zijn te hoog om naar buiten te kunnen kijken. Aan de wand hangen pos-